

Pr. 367/23.11.21
CAI

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.198
Tel.: (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-8236 din 10.12. 2021

La nr.367 din 23 noiembrie 2021

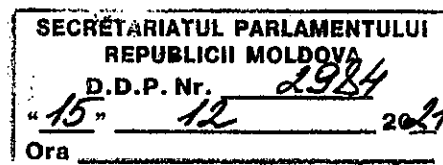
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a activității gospodăriilor țărănești (de fermier).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7610 din 13.12.2021

la proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a activității gospodăriilor țărănești (de fermier)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pe pagina web a Parlamentului la 23 noiembrie 2021, fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Spre efectuarea expertizei anticorupție, proiectul a fost transmis la 23 noiembrie 2021. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă autorul a menționat că proiectul are drept scop identificarea soluției optime privind susținerea micului business din agricultură și soluționarea problemei cu care se confruntă această categorie de persoane.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune:

-) scutirea de declararea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă pentru anul 2022 a gospodăriilor țărănești, care nu au declarat și nu au plătit contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2022;
-) anularea din sistemul de evidență al Casei Naționale de Asigurări Sociale a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă, majorărilor de întârziere (penalităților) și amenzilor, calculate și neachitate până la 1 ianuarie 2022 de către gospodăriile țărănești;
-) radierea din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) a gospodăriilor țărănești care nu corespund prevederilor art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr.1353/2000, precum și a celor inactive, de către primăriile unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi.

Prin urmare, conchidem că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele gospodăriilor țărănești, în ceea ce privește scutirea de declararea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă pentru anul 2022 a gospodăriilor țărănești care n-au declarat și n-au plătit contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2022.

Totodată, prin proiect se urmărește lichidarea gospodăriilor țărănești cu evitarea efectuării controlului fiscal, a informației aferente echipamentelor de casă și control cu memorie fiscală, precum și anularea suspendării operațiunilor aplicate la conturile bancare și/sau de plată.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".*

În nota informativă sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea

proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi, fundamentarea economico-financiară, modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare, avizarea și consultarea publică a proiectului.

Totodată, nota informativă nu conține informații concludente și relevante în ceea ce privește necesitatea:

-) scutirii de declararea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în taxa fixă pentru anul 2022 a gospodăriile țărănești care n-au declarat și n-au plătit contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2022;
-) anulării din sistemul de evidență al Casei Naționale de Asigurări Sociale a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, majorărilor de întârziere (penalităților) și amenzilor, calculate și neachitate până la 1 ianuarie 2022 de către gospodăriile țărănești;
-) anulării codului fiscal al gospodăriilor țărănești din Registrul fiscal de stat de către Serviciul Fiscal de Stat fără efectuarea controlului fiscal, verificarea informației aferente echipamentelor de casa și control cu memorie fiscală, precum și anulării dispozițiilor de suspendare a operațiunilor aplicate la conturile bancare și/sau de plată.

Prin urmare, nota informativă conține o justificare insuficientă a necesității promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*”.

În nota informativă autorul a menționat că implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, însă considerăm că bugetul de stat va fi prejudiciat indirect prin anularea din sistemul de evidență al Casei Naționale de Asigurări Sociale a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă, majorărilor de întârziere (penalităților) și amenzilor, calculate și neachitate până la 1 ianuarie 2022 de către gospodăriile țărănești, evaluate de către autor la 2 935 500 lei.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*”

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate norme contradictorii în ceea ce privește procedura anulării, de către Serviciul Fiscal de Stat, a codului fiscal al gospodăriilor țărănești pasibile controlul fiscal, verificarea informației aferente echipamentelor de casa și control cu memorie fiscală, precum și celor în privința conturilor bancare și/sau de plată ale cărora sunt aplicate dispoziții de suspendare a operațiunilor. Mai detaliat la acest aspect ne vom referi la compartimentul III din prezentul raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului se referă la:

- scutirea de declararea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii a gospodăriilor țărănești, care n-au declarat și n-au plătit contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2022;
- anularea din sistemul de evidență al Casei Naționale de Asigurări Sociale a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă, majorărilor de întârziere (penalităților) și amenzilor, calculate și neachitate până la 1 ianuarie 2022;
- radierea din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) a gospodăriilor țărănești care nu corespund prevederilor art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr.1353/2000, precum și a celor inactive, de către primăriile unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi;
- anularea codurilor fiscale de către Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul procedurii de radiere a gospodăriilor țărănești care nu corespund prevederilor art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr. 1353/2000 și a celor inactive, cu derogări de la reglementările normative în materie fiscală, manifestate prin evitarea efectuării controlului fiscal, verificării informațiilor aferente echipamentelor de casa și control cu memorie fiscală, precum și anulării dispozițiilor de suspendare a operațiunilor aplicate la conturile bancare și/sau de plată.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

La art.I din proiect

„Prin derogare de la prevederile anexei nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, anexei nr.3 la Legea nr. 281/2017 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018, anexei nr.3 la Legea nr.286/2016 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017, anexei nr.3 la Legea nr.156/2016 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2016, anexei nr.3 la Legea nr.73/2015 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015, anexei nr.3 la Legea nr.329/2013 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014 și punctului respectiv din Legile bugetului asigurărilor sociale pe anii anterior anului 2014:

(1) Gospodăriile țărănești, care nu au declarat și nu au plătit contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2022, urmează a fi scutite de

declararea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă pentru anul respectiv.

(2) Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă, majorările de întârziere (penalitățile) și amenzile, calculate și neachitate până la 1 ianuarie 2022 de către gospodăriile țărănești, urmează a fi anulate din sistemul de evidență al Casei Naționale de Asigurări Sociale.

3) Perioadele (lunile) pentru care s-au declarat și nu s-au plătit contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii nu se includ la calcularea stagiului de cotizare.

(4) Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă declarate și plătite până la 1 ianuarie 2022 nu se restituie."

Obiecții:

Prevederile proiectului nu respectă în totalitate principiul egalității în drepturi și egalității intereselor legitime ale tuturor persoanelor fizice și persoanelor juridice care practică activitate de întreprinzător, reglementat în art.5 lit.a) din Legea nr.160/2011, aplicat prin analogie în cazul gospodăriilor țărănești care, potrivit art.2 alin. (3) din Legea nr.1353/2000, sunt unicele care pot desfășura activitate individuală de întreprinzător în agricultură.

Astfel, având intenția susținerii și stimulării micului business din agricultură, autorul propune scutirea de declararea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă pentru anul 2022 a tuturor gospodăriilor țărănești, care n-au declarat și n-au plătit contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2022. În aceeași ordine de idei, autorul propune anularea din sistemul de evidență al Casei Naționale de Asigurări Sociale a cuantumului contribuțiilor, penalităților și amenzilor enunțate.

În acest context, menționăm că potrivit informațiilor prezentate de autor în nota informativă rezultă că din numărul total de 116 495 de gospodării țărănești înregistrate, restanța la bugetul public național înregistrează 10 043 de contribuabili, de unde reiese că celelalte gospodării țărănești funcționale s-au conformat în ceea ce privește: prezentarea dărilor de seamă fiscale, achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat. Astfel, se creează o situație de inechitate prin amnistierea gospodăriilor țărănești mai puțin disciplinate, conducătorii cărora „refuză în mod categoric” plata obligațiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, față de conducătorii gospodăriilor țărănești care în mod conștient prezintă dările de seamă fiscale, au achitat și continuă să achite contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii.

În mod indirect, statul transmite un mesaj periculos și ambiguu – că prevederile legale referitoare la achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat au un caracter benevol și pot fi respectate la dorință, iar în cazul acumulării pe viitor a datoriei sub formă de contribuții neachitate, penalități și amenzi, periodic statul, sub egida intenției nobile de susținere, încurajare și stimulare a micului business din agricultură, va amnistia gospodăriile țărănești nedisciplinate.

Stimularea fiscală creează avantaje economice clare antreprenorilor nedisciplinați, dezavantajându-i pe cei disciplinați, în acest fel fiind încurajată lipsa disciplinei fiscale. Proiectul oferă facilități care nu puteau fi anticipate în mod rezonabil de către antreprenorii buni contribuabili, astfel încât dispare tratamentul echitabil al diferitor agenți economici de către stat.

În ceea ce privește, caracterul imperativ al cadrului de reglementare referitor la obligativitatea onorării obligațiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, indiferent de practicarea sau nu a activității de către gospodăriile țărănești, menționăm prevederea din anexa nr.3 pct.7 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017 nr.286/2016, potrivit căreia pentru perioada de suspendare a activității, plătitorul era scutit de prezentarea declarațiilor și de virarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, prevederi care se aplicau plătitorilor care au suspendat activitatea în modul stabilit de legislație. Astfel, pentru evitarea pe viitor a eventualelor necesități de aplicare a scutirilor sociale gospodăriilor țărănești activitatea cărora este suspendată, considerăm oportună completarea Legii nr.489/1999 cu o prevedere similară.

Generalizând cele expuse mai sus, menționăm necesitatea examinării suplimentare a obiectivelor politicii fiscale și vamale pentru anul 2021, precum și a Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, astfel încât practica vicioasă de aplicare a scutirilor fiscale/sociale anumitor categorii de întreprinzători persoane fizice sau juridice, să nu afecteze negativ funcționarea sistemului bugetar și numărul contribuabililor în viitor, care, la rândul său, ar putea duce la lipsa protecției, împotriva numeroaselor riscuri sociale, pentru fermieri și membrii de familie ai acestora.

Recomandări:

Excluderea din proiect a art.I.

Completarea Legii nr.489/1999 cu o normă care să prevadă scutirea plătitorului de prezentarea declarațiilor și de virarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru perioada de suspendare a activității în modul stabilit de prevederile legale.

Factori de risc:

- Derogări neîntemeiate de la exercitarea drepturilor/obligărilor
- Prevederi discriminatorii

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
- conflict de interese și/sau favoritism

- 2 -

La art.II din proiect

„Prin derogare de la prevederile art.27 alin.(2) lit.a) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier): [...]

(3) În rezultatul identificării gospodăriilor țărănești (de fermier) care nu corespund prevederilor art. 2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), primăria va prezenta Serviciului Fiscal de Stat lista în vederea expunerii asupra acesteia. Serviciul Fiscal de Stat în termen de 15 zile lucrătoare se va expune asupra listei și posibilității de radiere a gospodăriilor țărănești (de fermier).

4) După recepționarea informației de la Serviciul Fiscal de Stat, în termen de 5 zile lucrătoare, primăria inițiază din oficiu procedura de radiere din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier), a gospodăriilor țărănești (de fermier) care nu corespund prevederilor art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), adoptând decizia de inițiere a procedurii de radiere. [...]

8) În termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea deciziei de radiere a gospodăriei țărănești (de fermier) prevăzute la alin.(7), primăria va informa Serviciul Fiscal de Stat pentru a fi radiat codul fiscal din Registrul fiscal de stat. Serviciul Fiscal de Stat în termen de 15 zile lucrătoare, va asigura radierea codului fiscal al gospodăriei țărănești (de fermier) din Registrul fiscal de stat fără efectuarea controlului fiscal, la fel și a informației aferente echipamentelor de casă și control cu memorie fiscală, va informa prestatorul de servicii de plată despre necesitatea închiderii conturilor bancare și/sau de plată, totodată, asigurând anularea dispozițiilor de suspendare a operațiunilor la conturile bancare și/sau de plată, în cazul în care sunt aplicate. În același termen, Serviciul Fiscal de Stat va informa fondatorul gospodăriei țărănești (de fermier) despre radierea entității și a codului fiscal al acesteia.

(9) În cazul depunerii cererilor și creanțelor, lichidarea și radierea gospodăriilor țărănești (de fermier) se efectuează în conformitate cu condițiile generale prevăzute de legislația în vigoare, primăria nefiind în drept să decidă din oficiu radierea acestora. [...]”

Obiecții:

Procedura stabilită pentru radierea gospodăriilor țărănești este una defectuoasă care poate avea efecte negative pentru bugetul de stat.

Pentru început, din alin.(4) nu poate fi dedus expres dacă în privința gospodăriilor țărănești apreciate, de către Serviciul Fiscal de Stat, ca nefiind pasibile de radiere din Registrul gospodăriilor țărănești, va fi sau nu inițiată procedura de radiere din oficiu de către primărie.

Totodată, norma de la alin.(8) vine în contradicție cu prevederea de la alin.(3) din art.II din proiect, potrivit căreia Serviciul Fiscal de Stat în termen de 15 zile lucrătoare se expune asupra listei și posibilității de radiere a gospodăriilor țărănești identificate de primărie ca fiind necorespunzătoare prevederilor art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr.1353/2000. Adică, pe de o parte, Serviciul Fiscal de Stat trebuie să se expună asupra oportunității radierii din Registrul gospodăriilor țărănești a gospodăriilor din lista prezentată de primărie și, urmând logica prevederilor de la alin.(3)–(7) din art.II din proiect, procedura desfășurată de către Serviciul Fiscal de Stat potrivit alin.(8) are loc în privința gospodăriilor țărănești apreciate de către acesta ca fiind pasibile de radiere.

Pe de altă parte, însă, autorul practic dă indicații concrete Serviciului Fiscal de Stat legate de anularea codului fiscal al gospodăriilor țărănești, stipulând expres neefectuarea controlului fiscal, neverificarea informației aferente echipamentelor de casă și control cu memorie fiscală, precum și anularea dispozițiilor de suspendare a operațiunilor aplicate la conturile bancare și/sau de plată.

Acest moment, de fapt, constituie o imixtiune abuzivă și neargumentată în activitatea Serviciului Fiscal de Stat. Mai mult ca atât, Serviciul Fiscal de Stat este investit cu atribuții neclare, oferindu-i-se posibilitatea de a le interpreta în versiunea preferată sau a face derogări de la ele. Formularea neclară a atribuțiilor Serviciului Fiscal de Stat generează posibilitatea alegerii, de către persoanele responsabile din cadrul acestuia, a interpretării celei mai convenabile a atribuțiilor sale, fără a ține seama de alte interese legitime și spiritul legii, executarea căreia urmează să o asigure prin activitatea sa.

Prin urmare, în condițiile în care Serviciul Fiscal de Stat are rezerve în privința anumitor gospodării țărănești (sunt aplicate dispoziții de suspendare a operațiunilor la conturile bancare și/sau de plată, există necesitatea efectuării controalelor fiscale suplimentare, verificarea informației aferente echipamentelor de casă și control cu memorie fiscală), este de la sine înțeles că el nu se poate expune în favoarea inițierii procedurii de radiere din oficiu a gospodăriilor țărănești în cauză de către primărie.

Acest fapt este confirmat și de prevederea de la alin.(9), potrivit căreia în cazul depunerii cererilor și creanțelor, lichidarea și radierea gospodăriilor țărănești se efectuează în conformitate cu condițiile generale prevăzute de legislația în vigoare, primăria nefiind în drept să decidă din oficiu radierea acestora. O reglementare similară este stabilită la art.26 alin.(5) din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

În alin.(10) este stabilită responsabilitatea Serviciului Fiscal de Stat de a prezenta primăriilor informația privind gospodăriile țărănești inactive pentru inițierea radierii acestora, atribuție care dublează competența acordată primăriilor la alin.(3), potrivit căruia primăriile urmează să prezinte Serviciului Fiscal de Stat listele gospodăriilor țărănești în vederea expunerii asupra acestora.

La acest aspect, menționăm că atribuțiile paralele generează conflicte de competență între entitățile investite cu atribuții paralele sau declinări de competență de către ambele entități responsabile. Adică, făcând trimitere la responsabilitatea Serviciului Fiscal de Stat, primăriile nu vor face o evaluare a gospodăriilor țărănești pasibile de radiere și invers.

Riscurile de corupție determinate de acest factor sunt în creștere atunci când în temeiul unor norme legislative se admite dublarea competențelor agenților publici din entități publice diferite, precum și atunci când pentru una și aceeași decizie sau acțiune sunt responsabili mai mulți agenți/entități publice.

Suplimentar, din motive neclare, începând cu alin.(10), autorul practic dublează prevederile din prima parte a art.II din proiect. Astfel, consămnăm următoarele prevederi cu conținut identic:

- alin.(12) este similar cu alin.(4);

- alin.(13) este similar cu alin.(5);
- alin.(14) este similar cu alin.(6);
- alin.(15) este similar cu alin.(7);
- alin.(16) este similar cu alin.(8);
- alin.(17) este similar cu alin.(9).

Considerăm că dublarea prevederilor proiectului este inoportună și inefficientă, care poate avea ca efect ducerea în eroare atât a părților interesate, cât și a persoanelor competente din cadrul entităților responsabile de implementarea normelor proiectului.

Recomandări:

Redactarea prevederii de la alin.(4) prin completarea acesteia în contextul acțiunilor primăriei în privința gospodăriilor țărănești în privința cărora Serviciul Fiscal de Stat nu recomandă inițierea procedurii de radiere din oficiu.

Excluderea din proiect a normelor de la alin.(8), (10), (12)–(16).

Factori de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Derogări neîntemeiate de la exercitarea drepturilor/obligărilor
- Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative
- Concurența normelor de drept
- Prevederi discriminatorii
- Atribuții paralele

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - corupere activă
 - corupere pasivă
 - trafic de influență
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - îmbogățire ilicită
 - influențare necorespunzătoare
 - nerespectare a regimului cadourilor
 - escrocherie
- Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu

IV. Concluzia expertizei

Proiectul legii privind instituirea unor măsuri de susținere a activității gospodăriilor țărănești (de fermier) este promovat de către un deputat în Parlament, în scopul identificării soluției optime privind susținerea micului business din agricultură și soluționarea problemei cu care se confruntă această categorie de persoane.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

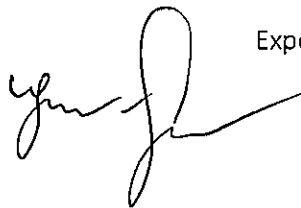
În normele proiectului supus expertizei anticorupție au fost identificați următorii factori de corupție:

- concurența normelor de drept;
- derogări neîntemeiate de la exercitarea drepturilor/obligărilor;
- prevederi discriminatorii;
- atribuții paralele;
- atribuții care admit derogări și interpretări abuzive;
- lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative.

În scopul preîntâmpinării apariției manifestărilor de corupție la aplicarea în practică a prevederilor

proiectului, considerăm oportună redactarea acestuia în contextul obiecțiilor și recomandărilor din prezentul raport de expertiză anticorupție.

09.12.2021

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Vadim Gheorghiță', written in a cursive style.

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiță , Inspector principal

